

Biber Yetiştiriciliği Çiftçi Broşürü (Nurten SÜRMEĞİ-Yalova-2002)

Biber meyvelerinden taze, turşu, baharat ve salça olarak değişik Őekillerde yararlanılan bir sebzedir. Biber meyveleri dolmalık, uzun sivri, çarliston, domates ve süs biberleri tipinde olmaktadır. Biber meyveleri değişik mineraller özellikle C vitamini yönünden zengin bir içeriğe sahiptir. Acı çeşitlerde acı ve yakıcı tadı veren alkaloidleri içerir. Bunların sindirimi kolaylaştırıcı ve iştah açıcı özellikleri vardır.

YETİŞTİRME İSTEKLERİ

Biber sıcağı seven bir bitkidir. Donlara karşı çok hassastır. Optimum sıcaklık isteği 18-26°C'dir. Biber bitkileri 15°C' nin altında ve 32°C' nin üzerindeki sıcaklıklarda zarar görür. Acı biberler tatlı biberlere göre daha toleranslıdır. Sıcaklık -2 ile -3 °C' ye düştüğünde biber bitkisi ölür. 35 °C' nin üstündeki sıcaklıklarda bitki büyümesi ve gelişmesi çok yavaşlar. Yüksek sıcaklık acı biberlerde acılığı artıran bir faktördür. Gerek toprakta gerekse ortamda nemden hoşlanır. Toprakta devamlı %60-70 nem bulunmalıdır.

TOPRAK İSTEKLERİ ve GÜBRELEME

Biber toprak istekleri bakımından domates ve patlıcana göre daha seçicidir. Ağır killi ve su tutan topraklar ile tamamen kumlu topraklar uygun değildir. Kumlu - tınlı topraklar erkencilik sağırlarlar. Toprak su tutma kapasitesi iyi ve çabuk ısınabilir olmalıdır. Biber ile aynı familyadan olan domates ve patlıcan arka arkaya aynı tarlaya ekildiğinde hastalık ve zararlıların artması ve besin maddelerinin azalmasına neden olduğundan bunların dışında bitkilerin yetiştirilmesi gerekir. Münavebede, baklagil bitkileri kullanarak yapılan yeşil gübreleme, toprağa organik maddenin yanında, bitkiye yararlı azot gibi maddeler de sağlamış olur. Biber yetiştirilecek tarla sonbaharda derin ilkbaharda yüzlek olarak sürölür. Diskaro veya rotavatörle işlenerek toprak dikime hazırlanır. Derin sürümden önce dekara 3-4 ton yanmış çiftlik gübresi verilir. Gübrelemeden önce toprak analizini yaptırmak ve bu sonuçlara göre gübreleme yapmak gerekir. Fosforlu gübre ilkbaharda sürümden önce pulluk altına, potasyumlu gübrenin 2/3'ü ile azotlu gübrenin 1/3'ü dikimle birlikte verilmelidir. Potasyumlu gübrenin kalan miktarı ile azotlu gübrenin 1/3'ü ilk meyve tutumunda, kalan kısmı ise, ilk hasattan sonra verilmelidir.

YETİŐTİRİCİLİĐİ

Biber fideleri sıcak yastıklarda yetiştirilir. İyi bir çimlenme olması için toprak sıcaklığının 15 derecenin üstünde olması gerekir. Biber için en uygun fide büyüklüğü ilk çiçek tomurcuklarının görölmeye başladığı devredir. Fide dikiminde geniş alanlarda makineli dikim yapılabilir. Makineli dikimde tarla hazırlığı çok önemlidir. Sıra arası ve üzeri mesafeler, 60x40, cm, olmak üzere üçgen dikim uygulanmalıdır. Topraksız fidelerin dikiminde plantuvar topraklı dediğimiz saksı veya siyah naylon torba içinde yetiştirilen fidelerin dikiminde ise çapalar kullanılır. Dikilen fidelere dikimden hemen sonra bolca can suyu verilir. Biber fidelerinin ilk çapaları tarlaya dikimden 10 ila 20 gün sonra yapılır ve fidelerin kök boğazları toprakla doldurulur. Birinci çapadan iki ila üç hafta sonra ikinci çapa yapılır. Fidelerde ilk meyveler görölmünceye kadar sulamadan kaçınılmalıdır. Sulama toprakta rutubetin iyi bir seviyede olmasını sağlayacak Őekilde iklim ve toprak özellikleri dikkate alınarak yapılır. Biber bitkisi suyu çok sevmesine karşın fazla suya da çok hassastır. En iyi sulama sistemi damla sulama sistemidir. Karık sulama yapılacaksa taşırmadan ve muntazam aralıklarla sulama yapılır. Sulama yapılırken suyun bitki kök bölgesine temas etmemesine dikkat edilmelidir.

Karık sulama yapılırken, suyun sızdırma şeklinde kök bölgesine ulaşmasına dikkat etmelidir. Su bitki kök bölgesinde aşırı derecede bulunursa kökler hastalanır ve çürürler.

HASAT

Biberlerde hasat çeşidin erkenciliği, yetiştirme ve bakım koşullarına göre değişir. Meyveler normal büyüklüğünü aldığı anda 6-7 kez toplanır. Ancak salça ve kırmızı toz biber üretiminde meyveler tamamen kızarıncaya kadar bitki üzerinde bırakılır ve 1-2 seferde toplanır.